

Brugse Stam

TWEEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT
ISSN 2294-5415
58ste jaargang nr. 6 - november-december 2026
Verspreiding op ca. 2900 mailadressen
Gratis via mail (aanvraag: brugsestam@fvbrugge.be)

FAMILIEKUNDE VLAANDEREN REGIO BRUGGE
Kennisplatform voor familiegeschiedenis
FV Brugge vzw - BE 0535.565.209

https://fvbrugge.be/
FV Brugge, Moerkerkse Steenweg 190, 8310 Sint-Kruis-Brugge
BE19 9730 9465 0412 van FV regio Brugge
Hoofdredacteur: Paul Lanssens (brugsestam@fvbrugge.be)
Redactie: Jean Marie Bulthé, Johan Haerynck,
Reinhilde Aendekerk, Raf Barzeele
Secr.: Jean Marie Bulthé (secretariaat@fvbrugge.be)
Verantw. uitg.: Jo Patteeuw, Kerklaan 30, 8310 Brugge

In dit nummer

LEZING: VAN MOZES TOT … VONDELINGEN IN ELK TIJDPERK	2
ERFGENAAM GEZOCHT: AXEL DAESELEIRE BIJ FV BRUGGE	2
OEFENING OUD SCHRIFT EN LATIJN	3
53ste WEST-VLAAMSE ONTMOETINGSDAG IN ROESELARE MET LEZINGEN	4
GENEAGENIE - GENIAAL MET AI	5
VRAAG EN ANTWOORD	7
"UIT ONZE BIBLIOTHEEK" (6): BIDOC, DE ZOEKROBOT	9
OPENINGSTIJDEN VAN ONS DOCUMENTATIECENTRUM	10
NIEUW BOEK: HET 3de REGIMENT LANSIERS IN BRUGGE	10
PIERRE CARCHON, BEWONER VAN HET MOLENDORP IN BREDENE	11

UW LIDMAATSCHAP BIJ FAMILIEKUNDE IN 2027

Het ledenaantal van FV regio Brugge groeit verder. Wij nodigen de vele geïnteresseerden die Brugse Stam gratis ontvangen uit, om ook het lidmaatschap te overwegen.

Als lid krijgt u toegang tot onze zoekrobot **'Octopus'**. Verder kunt u terecht in alle FV-afdelingen voor raad en om te zoeken in hun lokale bibliotheek. U ontvangt beide digitale tijdschriften Vlaamse Stam én Brugse Stam. U krijgt korting op onze publicaties, cursussen en voordrachten. **Wij zijn onbezoldigde vrijwilligers**. De lidgelden dienen voor onze algemene werking.

Uw bijdrage is €40 **[*]** op BE58 4141 1712 2179 van Familiekunde Vlaanderen met vermelding **"Lidgeld 2027 afdeling Brugge + uw mailadres"** **[**]**.

[*] U kunt ook kiezen om Vlaamse Stam in luxe-afdruk te ontvangen met de post. Dan is uw bijdrage €50 i.p.v. €40.
[**] Uw mailadres is nodig om onze tijdschriften te kunnen toesturen. Vervang in de mededeling @ door een punt.

Brugse Stam met steun van

BRUGGE

Familiekunde Vlaanderen

LEZING: VAN MOZES TOT … VONDELINGEN IN ELK TIJDPERK

door Claude GEKIERE

In samenwerking met de heemkundige kring Brugs Ommeland vzw.

Tijdstip: Maandag 23 november 2026 om **19:30**.
Waar: CM-lokaal, Moerkerkse Steenweg 118, Sint-Kruis-Brugge.
Toegang: Toegangsprijs leden € 3 - niet-leden € 6.

Kinderen te vondeling leggen is een primitieve vorm van '*gezinsplanning*' die in heel Europa voorkwam, en sporadisch nog voorkomt, vooral in stedelijk gebied. De oudst bekende vondeling is Mozes. Tijdens de Franse Republiek werd het in de gebieden onder Frans bewind, verplicht om vondelingenregisters bij te houden. Daardoor zijn er gegevens over de vondelingen beschikbaar in veel van de grotere steden in Zuid- en West-Europa.

Wat waren de drijfveren om een kind te vondeling te leggen? Was er een reglementering? Waar werden de kinderen te vondeling gelegd? Hoe kwamen ze aan hun naam? Hadden ze overlevingskansen? Was er een controle door de overheid? Waar werden ze geplaatst?

Niet voor de eerste keer hebben we Claude Gekiere (°Gent 1950) als spreker. Hij is voorzitter van Familiekunde Vlaanderen, regio Deinze. Sinds de jaren '80 is hij gepassioneerd door genealogie. Zijn familiegeschiedenis gaat tot het begin van de 15de eeuw en omvat 80.000 personen (**https://stamboom.gekiere.com**).

Beroepshalve was hij onafgebroken in overheidsdienst (pensioenen).

ERFGENAAM GEZOCHT: AXEL DAESELEIRE BIJ FV BRUGGE

'Erfgenaam Gezocht' is het TV-programma, gepresenteerd door Axel Daeseleire, dat sinds 2021 wordt uitgezonden op VTM. Axel gaat op zoek naar de erfgenamen van niet-opgeëiste erfenissen.

Voor de **uitzending van april 2027** gebeurden de opnamen op 22 september 2026 bij Familiekunde Brugge. We houden jullie op de hoogte over de uitzending.

Op de foto's zien we, naast regisseuse, cameraman en geluidsman:

- **Axel Daeseleire**, presentator
- **Jo Patteeuw**, onze voorzitter
- **A.M. Viaene**, ons bestuurslid
- **Dirk Pieters**, voorzitter van heemkring 'De Groene Tente'

OEFENING OUD SCHRIFT EN LATIJN

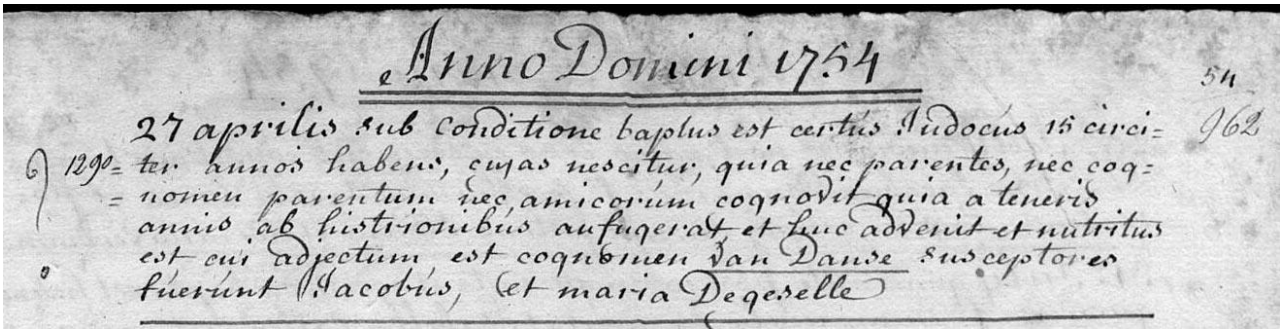
Speciale doopakte van een vondeling in 1754 in Zedelgem

Aimé Smeyers

Bij het zoeken in de parochieregisters van Zedelgem viel het oog van
Jo Patteeuw op een doopakte waarvan de vorm afwijkt van de andere akten.
De bewerker heeft er een vraagteken bij geplaatst … Laten we de akte eens grondig analyseren.

- -

Directe link naar de doopakte:
https://agatha.arch.be/nl/data/images/513/513_9000_000_01381_000/0_0962

Anno Domini 1754
27 aprilis sub conditione baptus est certus Judocus 15 circiter annos habens, cujas nescitur, quia nec parentes, nec cognomen parentum nec amicorum cognovit quia a teneris annis ab histrionibus aufugerat et huc advenit et nutritus est cui adjectum est cognomen Van Danse susceptores fuerunt Jacobus, et maria Degeselle

Anno Domini 1754 *27 aprilis sub conditione baptus est certus Judocus 15 circiter annos habens, cujas nescitur, quia nec parentes, nec cognomen parentum nec amicorum cognovit quia a teneris annis ab histrionibus aufugerat, et huc advenit et nutritus est cui adjectum est cognomen Van Danse susceptores fuerunt Jacobus, et Maria Degeselle*	*In het jaar des Heren 1754, op 27 april, werd onder voorwaarde gedoopt een zekere Judocus, ongeveer 15 jaar oud, van zijn herkomst is niets geweten, daar hij noch zijn ouders, noch de familienaam van zijn ouders, noch [die van] verwanten noch vrienden kende, aangezien hij in zijn jonge jaren van rondtrekkende spelers was weggelopen, en hier is aangekomen en is opgevoed; aan wie de familienaam Van Danse is toegevoegd. Doopgetuigen waren Jacobus, en Maria Degeselle.*

ANALYSE VAN DE TEKST

De term **'baptus'** is de veel voorkomende afkorting van **'*baptizatus*'**

'***Histrio*,-onis'**, toneelspeler, kluchtspeler, komediant. Het woord kon, afhankelijk van context en periode, een sociale of minachtende bijklank hebben. Heeft hier waarschijnlijk betrekking op rondtrekkende (klucht)gezelschappen, wat concreet kunnen geweest zijn toneelspelers, kermisartiesten, muzikanten, dansers of andere ambulante amusementartiesten (zie: atlas.perseus.tufts).
Het enige wat Judocus zich herinnert, is dat hij **'*a teneris annis*'**, van jongs af, **'*ab histrionibus aufugerat*'** van een groep rondtrekkende spelers was weggevlucht.

'***Cujas***' is hier niet te verwarren met '***cuius*/*cujus***' of genitief van het betrekkelijk voornaamwoord **'*qui*'**. De pastoor heeft wel voor een ongewone maar rijke term gekozen, die voor dit geval bijzonder goed past: '***cuias*/*cujas***', een '***pronomen gentis***', of betrekkelijk voornaamwoord waarmee specifiek de '***gens***' wordt aangeduid, nl. *waar iemand vandaan komt, uit welk land, familie of stad of uit welke plaats.*
(zie: DONATI, *Artis grammaticae index*, p.103 en GAFFIOT, Dictionnaire Latin-Français, p. 448c)

'Sub conditione': Vermits de pastoor dus totaal niets weet over de afkomst en dus helemaal niet zeker is of Judocus ooit al of niet geldig werd gedoopt, dient hij hem nu logischerwijze "sub conditione" het doopsel toe (nl. onder voorbehoud van een eerder eventueel geldig doopsel). De doopheffers waren Jacobus, en Maria Degeselle.

TOEKENNEN VAN EEN FAMILIENAAM AAN DE VONDELING

'***Cui adjectum est cognomen Van Danse***'
Zoals steeds het geval was voor vondelingen, werd ter gelegenheid van zijn doopsel ook aan onze Judocus een '***cognomen***' of familienaam toegekend. Vaak maakte men een allusie op de plaats of de omstandigheden waarin het kind aangetroffen werd. Denk maar aan het artikel in ons nummer van mei, waar de (spoorloze) man die een kind achterliet, gekleed was in een *bruine* vest. Het kind kreeg daarom de familienaam *'Debruyne'* **[**[1]**]**

In deze doopakte werd gekozen voor de familienaam ***'Van Danse'***. Zou deze naamkeuze hier ook niet beschouwd mogen worden als een beschrijvende toenaam, die verband hield met dat rondreizend klucht- of dansgezelschap waarvan Judocus in zijn kinderjaren deel had uitgemaakt? Afgeleide familienamen van het werkwoord "dansen" waren alleszins in het Brugse al eerder bekend (zie: F. DEBRABANDERE, *Woordenboek van de Familienamen in België en Noord-Frankrijk*, Gemeentekrediet 1993, p.333b).

- -

53ste WEST-VLAAMSE ONTMOETINGSDAG IN ROESELARE

MET LEZINGEN DOOR ANNELIES COENEN VAN HET RIJKSARCHIEF

TIJDSTIP: Zaterdag 14 november 2026 van 9:30 tot 12:30.
WAAR: De Zilverlink (grote zaal), Meensesteenweg 412, 8800 Roeselare-Rumbeke.

DOORLOPEND GENEALOGISCHE BOEKENBEURS & ONTMOETING van 9:30 tot 12:30

- Grasduin in een gericht aanbod van genealogische werken en tweedehandsboeken.
- Hét trefpunt om ervaringen en gegevens uit te wisselen met andere familiekundigen.

TOEGANG: zonder reservatie en gratis voor iedereen

LEZINGEN: SLIM ZOEKEN IN HET RIJKSARCHIEF ('AGATHA') (met live demonstratie)

Spreker: Mevrouw Annelies Coenen van het Rijksarchief | Locatie: Kleine zaal

- 10.00 Sessie 1: Online zoeken in de parochieregisters, burg. stand en analyses van akten.
- 11.00 Sessie 2: Online zoeken in de Archiefinventarissen en Archiefvormers.

TOEGANG: gratis voor nationale leden - € 5 per sessie voor niet-nationale leden.
RESERVEREN:
Inschrijven voor één of beide sessies is nodig, want het aantal plaatsen in de kleine zaal is beperkt! Stuur uiterlijk 10 november een mail naar *noel.boussemaere@skynet.be* met uw (eventueel) nationaal lidnummer en de gewenste sessie(s). Niet-leden schrijven hun 5 euro over op BE41 4675 0229 7110 van Familiekunde Vlaanderen regio Mandel-Leie, met een melding die verwijst naar hun mail.

[1] 'Oefening Oud Schrift en Latijn: Vondeling in 1779 in Bellegem' door Paul Lanssens en Aimé Smeyers, Brugse Stam, jg. 58, nr.3, mei-juni 2026, p. 2.

GENEAGENIE - GENIAAL MET AI

Paul Lanssens

De GRATIS zoekmachine www.geneagenie.be werd amper één jaar geleden opgestart door informaticus **Ruben Lagatie** uit Zonnebeke. Op die korte tijd werden bijna 100 miljoen links gelegd naar 133 verschillende bronnen uit 3 landen (B – NL – F).

Eén van die bronnen is nu ook het alomgekende en -geprezen vrijwilligersrab.

Behalve dit enorme volume is de zoekrobot uniek, omdat hij gebruik maakt van ***'fuzzy matching'***. Dat betekent dat hij bij een zoekopdracht ook zoekt naar varianten. Voorbeeld: je vraagt 'Meire' en hij zoekt ook Meere, Vermeire, Vermeer, enz.
Bij datums berekent GeneaGenie een waarschijnlijkheidsvenster dat rekening houdt met de meest voorkomende afwijkingen, zoals bv. een opgegeven leeftijd bij overlijden die geschat kan zijn.
Lees meer op https://www.geneagenie.be/nl/algorithm/

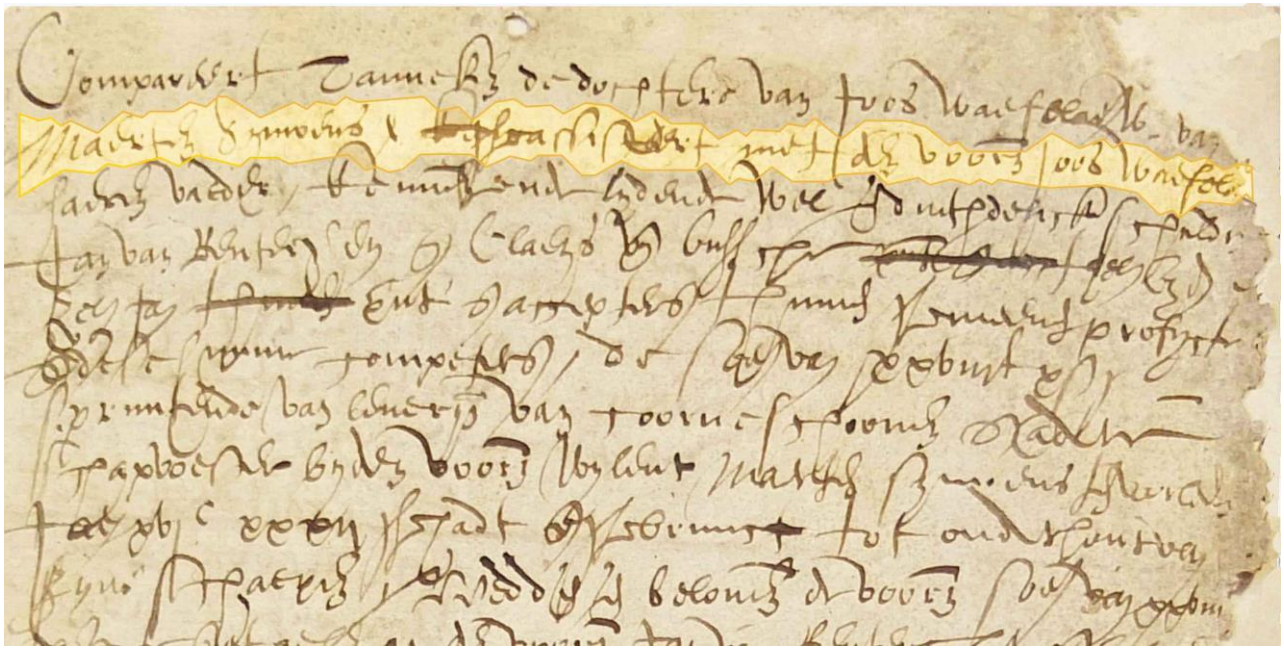
Het is zinloos om in dit artikel de mogelijkheden op te sommen en toe te lichten. Zoiets moet je gewoon zelf ontdekken op de site. Eén proef wil ik hierna toch beschrijven.

Rode draad in GeneaGenie is **het gebruik van AI** (spreek a.u.b. uit **A-IE** en niet EE-AAI , **grrr…!!**).

De site beweert te beschikken over een zeer krachtige leesmachine van handschrift, ook oud schrift. We stonden uiteraard te popelen om die belofte op de proef te stellen met een gekrabbelde wettelijke passering uit 1600. Deze optie bereik je rechtsboven met de knop 'hulpmiddelen' .

In tegenstelling tot de gewone zoekopdrachten, is het gebruik van krachtige AI niet gratis, want de beheerder moet hiervoor zelf ook betalen. Onderstaande bladzijde met 37 regels kostte 500 '*credits*', dat is 1 euro. Het resultaat is echter spectaculair en ik hoef geen duur abonnement te nemen bij Claude of ChatGPT.

Dit zijn de eerste tien regels van de wettelijke passering:

Bemerk dat het model begint met regel per regel te identificeren. Op de foto hierboven heeft het model de tweede regel gelokaliseerd en aangeduid in een andere kleur.

LEZING DOOR AI

Compareert Tanneke de dochtere van Joos Waefelaerts, wwe van
Maerten Symoens, gheassisteert met den voorn. Joos Waefelaert ← Deze regel is geselecteerd op de foto
haeren vadere, kennende ende lijdende wel ende deuchdelyck schuldich
Jan van Renterghem ende Claeys vanden bussche als aermen
beyde hier present ende accepterende ten aermen profijte
de somme van xx ponden grooten vlaems vrij
spruytende van leveringhe van coorneschooven ende andere
pachtgoederen by den voorn. wijlent Maerten Symoens ghehouden
ghetal van xxxiii schapen ende schooven tot onderhout van
zyne schaepen, weddende ende belovende de voorn. Joos Waefelaert

. . . [enzovoort nog 27 lijnen]

VERBETERD DOOR JO PATTEEUW

Compareert Tanneke de dochtere van Joos Waefelaere, weduwe van
Maerten Symoens, gheassisteert met den voorn(oemde) Joos Waefelaere
haeren vadere, kennende ende lijdende wel ende duchdelyck schuldich
Jan van Renterghem ende Claeys vanden bussche (geschrapt: present en de accepterende) by den
zelven Jan present ende accepterende thunnen ghemeenen profycte
dese hunner competerende, de somme van xxviii ponden x schellinghen grooten
spruutende van leverynghe van coorneschooven ende andere
schapvoester *('schapenvoeder')* by den voorn(oemde) wijlent Marten Symoens ten voorleden
jaere xviC xxvii ghehadt ende ghebruuct tot onderhout van
zyne schaepen, reddende ende belovende de voornoemde somme van xxviii
. . . . . .

Onze investering van 1 euro levert een verbluffend resultaat. De transcriptie is onmiddellijk bruikbaar om te weten over wie en over wat het gaat. De fouten zitten vooral in de details.

Maar er is nog meer. Zelfs om te weten over wie en wat, hoef ik geen inspanning te doen. In een afzonderlijk tabblad krijg ik een automatisch gegenereerde samenvatting in leesbare tekst.
Dit is de **inhoudelijke samenvatting gemaakt door het model**:

> *«Tanneke Waefelaerts, weduwe van Maerten Symoens en geassisteerd door haar vader Joos Waefelaert, erkent een schuld. Zij draagt hiertoe diverse landbouwgoederen en vee over als onderpand aan de armenmeesters Jan van Renterghem en Claeys vanden bussche, tot zekerheid van openstaande betalingen, onder andere voor geleverde korenschoven en pacht.»*

De samenvatting begint zeer goed maar loopt fout op Jan van Renterghem en Claeys Vanden Bussche: zij zijn immers geen armenmeesters maar schuldeisers. Het HTR-model faalde vaak op boerderijtermen ('melckkoeijen', 'veersen', 'cudde') en op de persoonsnaam 'Joos Waefelaert(s)'.

Besluit: nu al ongelooflijk goed, maar nog niet perfect. Wat mogen we over een jaar verwachten? Aangezien AI elk jaar – wat zeg ik, bijna maandelijks - verbetert, zullen AI-gebaseerde websites zoals deze, automatisch mee verbeteren, zelfs zonder ingreep van de maker.

In onze lopende cursus 'Genealogie' (Johan Haerynck en Jo Patteeuw) komt AI ter sprake.

Meer info vind je in **'t Stamboomje 2026_3**, de nieuwsbrief FV-Mandel-Leie.

Wordt opgevolgd

VRAAG EN ANTWOORD

De voorouders van lezer en FV-lid **Jean Baptiste Petitat** uit Knokke zijn afkomstig uit de provincie-hoofdstad Mons. De oudst gekende is Pierre-Joseph Petita, die overleed in Mons (Saint-Germain) in 1773. Volgens de begrafenisakte was hij bijna 100 jaar oud, dus geboren ca. 1680.

Mons was in die tijd een belangrijke garnizoenstad, met militairen uit Beieren en de Jura. Volgens overlevering binnen de familie was Pierre-Joseph afkomstig uit de Jura in Zwitserland en is hij in Mons gekomen via het leger.

De stamboom van Jean Baptiste vind je op geneanet:
https://gw.geneanet.org/petitat8300?lang=nl&n=petitat&p=jean+baptiste+p.&type=fiche

De familie tracht al decennia (vanaf de grootvader!) om in de archieven een oudere verwijzing te vinden over Pierre Joseph Petita (of schrijfvariante). **Welke lezer kan hen een duw geven???**

Er zijn geen parochieregisters van vóór 1700. Welke andere bronnen zijn beschikbaar in Mons?

Lezer en FV-lid **Jan Van Acker** (wetenschappelijk medewerker-mediëvist aan het Abdijmuseum Ter Duinen in Koksijde) reageert op de vorige oefening Oud Schrift en Latijn, waar we een doopakte uit Tielt analyseerden. Om de onderpastoor te identificeren gebruikten we ChatGPT.

Jan vult aan dat er voor geestelijken een goede website bestaat, nl. **www.odis.be** (voluit: Online Database voor Intermediaire Structuren). Daar zijn de bestanden van het bisdom Brugge over de geestelijken online beschikbaar, naast info over steeds meer organisaties, politici, auteurs enz., ook van andere kringen of zuilen. Op die manier vind je nog meer info, bv. over eerdere/latere benoemingen, ouders, specifieke activiteiten … vooral uit de 19de en 20ste eeuw.

(Van de redactie)
ODIS werd al eens belicht in Brugse Stam, jg. 49 nr.2 maart-april 2017, pagina 12.

Dezelfde **Jan Van Acker** geeft ook een aanvulling op onze vorige rubriek 'Vraag en Antwoord'. Het ging over *"Dopen met een ongehuwde moeder in het ancien régime"*.

Heidi Deneweth verwees ons voor dit onderwerp naar het boek van *Philippe Godding, "Le droit privé dans les Pays-Bas méridionaux du 12e au 18e siècle" (Brussel, 1987) p. 115.* Ook Jan vindt dit boek een aanrader en meldt dat de tweede, aangevulde editie gratis kan gedownload worden op:

https://academieroyale.be/academie/documents/XIV1_Godding_LeDroitprive_199118027.pdf

---

Lezer **Dominique Gevaert** uit Ichtegem wijst ons op een weinig bekende gegevensbron: **Het procesarchief van de Raad van Vlaanderen.**
«Ik zat al 30 jaar vast in mijn directe voorouderlijn bij Adriaen Gevaert uit Oedelem. Na een gouden tip vond ik in de inventaris van deze archieven mijn Adriaen Gevaert, als getuige in een proces. Door deze vondst kon ik uiteindelijk 3 generaties opklimmen.»

Dank je Dominique! Het historische archief van de Raad van Vlaanderen (1386-1795) wordt bewaard in het Rijksarchief van Gent. De volledige inventaris (met meer dan 34.000 beschrijvingen) is intussen al online doorzoekbaar op de zoekrobot Agatha van het Rijksarchief.

Lezer en FV-lid **Bart De Baere** uit Brugge schrijft dat zijn overgrootvader **Petrus Joannes De Baere** (°Oostende 13.03.1823 +Antwerpen 25.02.1883) een belangrijke aannemer van openbare werken was (kanalen, spoorlijnen, tunnels, …). Hij overleed in Antwerpen, maar liet zich begraven in Parijs. Daar heeft hij een groot grafmonument op het wereldberoemde ***Cimetière du Père-Lachaise!!***

Het imposante grafmonument van de overgrootvader van Bart De Baere op Père-Lachaise, de wereldberoemde begraafplaats van Parijs.

In een Antwerpse krant (Het Handelsblad van 07.04.1883) vindt Bart een openbare verkoop van de volledige inboedel van zijn overgrootvader Pierre-Jean De Baere, zes weken na zijn overlijden.
De verkoping ging door ten sterfhuize, Van Schoonhovenstraat 6, Antwerpen. Ze duurde 2 dagen (9-10 april 1883). Ze werd geleid door testamentair uitvoerder, griffier Boury met adres Graanmakt 8. Ze was ten voordele van de 'beneficiaire erfgenamen'.

Bart zoekt de officiële documenten van deze openbare verkoop.

BIJ STERFGEVAL.

Openbare Verkooping

van een schoonen mahonie- houten en notelaren

MOBILIER

Piano-buffet door H. Herz, sophas-fauteuils en stoelen in velours en in fantaisiestoffen, venstergarnituren, salon-tafel, schoone penduul en kandelabers in brons, muziekdoos, spiegels, open vuren, suspensions voor gaz, schilderijen, gravuren en tapijten.

Eetzaal: coulis-tafels, buffets-étagèren, hoekkas, venstergarnituren, spiegels en penduuls.

Bureau: 2 coffre-forts met sekreten, bureau-minister, étagère-kas, drukpersen, lessenaren, boeken en architektuurgerief.

Slaapkamers: beddebakken met beddengoed, lavabo-kommoden, spiegelkassen, kleer- en legkassen, tafels, kommoden, fauteuils, stoelen, penduuls, spiegels, vuren, huis- en tafellinnen, manskleederen, gouden horlogie, ketting.

Porcelein, kristal en keukengerief.

MAANDAG 9 en DINSDAG 10 APRIL 1883, ten 10 ure voor- en 2 ure namiddag, ten sterfhuize van den heer P. DE BAERE, Van Schoonhovenstraat, 6, te Antwerpen, ten verzoeke van de beneficiaire erfgenamen, door griffier **BOURY**.

Tentoonstelling:

Zondag 8 april, van 11 tot 2 ure. 1566

Jo Patteeuw geeft alvast een aftrap

Het is een openbare verkoping, dus moeten er documenten (geweest) zijn.
Blijkbaar is er geen notaris, anders moest gezocht worden in het notarieel archief.
Er zijn 'beneficiaire erfgenamen'. Dat zijn begunstigden die de erfenis aanvaarden onder voorwaarde van boedelbeschrijving, m.a.w. als er een positief saldo zal zijn. De vraag is dan of de verkochte goederen privébezit waren, of goederen van de handelszaak. In het eerste geval is de verkoop onder supervisie van de vrederechter en in het tweede geval onder supervisie van de rechter van koophandel. Best is proberen te achterhalen voor welke rechtbank die griffier Boury werkzaam was. De verkoop kan dan terug te vinden zijn in één van de rechtbanken. De archieven van de rechtbanken zijn terug te vinden op het RA van Antwerpen.

Hebben de lezers concrete tips over griffier Boury of over de notulen van deze verkoop ?

Lezer **Alex Calmeyn** uit Sint-Michiels vond het artikel van Johan Haerynck in ons vorig nummer over **Paul Haerynck / Paul de Lassence** zeer interessant. In de krantencollectie van de KBR (Koninklijke Bibliotheek) vindt hij 34 verwijzingen in 18 kranten naar Paul de Lassence.

Alex vraagt waar Paul Haerynck de inspiratie haalde om zijn naam te wijzigen in Paul de Lassence?

Antwoord van Johan Haerynck

Misschien heeft de nogal radicale politieke keuze van zijn vader en de echtscheiding voor een conflict gezorgd, waardoor hij zich afkeerde van zijn vader en diens naam niet meer wou dragen. Daarbij ligt de keuze voor het pseudoniem "de Lassence" voor de hand: zijn moeder was Margaretha Lassence. Door de toevoeging van een kleine 'de' werd het bovendien een chique familienaam …

HÉÉL VEEL TE WEINIG BEKEND
"UIT ONZE BIBLIOTHEEK" (6): BIDOC, DE ZOEKROBOT

Paul Lanssens

BIDOC is de online bibliotheekcatalogus van Familiekunde Vlaanderen (FV). In deze catalogus vind je alle boeken en tijdschriften uit alle documentatiecentra van Familiekunde Vlaanderen.
Hij kan online thuis vrij geraadpleegd worden door iedereen, zowel leden als niet-leden.
BIDOC is al 12 jaar oud, maar in de praktijk stellen we vast dat de meeste bezoekers er nog nooit van gehoord hebben. Bij FV Brugge vinden we dit onbegrijpelijk … en dus nog eens reclame maken.

Je kan vrij zoeken op één of meer trefwoorden. Zo weet je al na enkele seconden of er boeken of tijdschriftartikels bestaan over jouw familienaam, over jouw dorp, over lokale geschiedenis, bewerkingen van parochieregisters, burgerlijke stand, staten van goed, enz., enz. Wanneer je een interessante titel vindt, kan je een bezoekje brengen aan één van de documentatiecentra waar ze het werk bezitten. Voor leden zijn alle documentatiecentra in Vlaanderen en Brussel gratis toegankelijk. Niet-leden betalen een klein toegangsrecht. Er is altijd een verantwoordelijke aanwezig die kan tonen waar het gezochte werk staat. Je kan ook artikels fotograferen of kopiëren.

➔ https://www.bidocnet.be/fv/ ➔

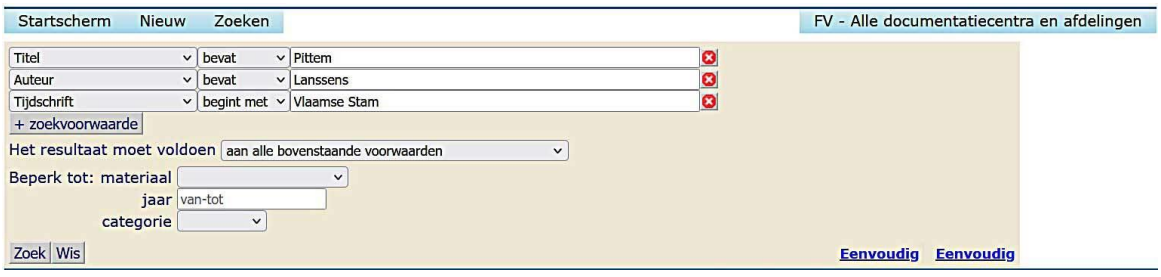
Eenvoudig zoeken

Vul in het startscherm een trefwoord in en kies evt. in welk documentatiecentrum je wil zoeken. Meteen worden de zoekresultaten op basis van dit woord weergegeven. Bv. *'Lampsins'* geeft 8 hits. Hierbij verschijnt de gezochte naam zowel als auteur, als in de titels.

Geavanceerd zoeken

Wanneer je met eenvoudig zoeken teveel zoekresultaten bekomt, kan je klikken op 'Geavanceerd'. In dit scherm kan je meer dan één criterium invoeren, om gerichter te zoeken.
Het screenshot hieronder toont in één oogopslag hoe simpel het allemaal is. Er zijn 3 zoekwoorden ingevoerd: één zoekwoord uit de titel, de familienaam van de auteur en een tijdschriftentitel. Het resultaat is 1 artikel dat je kan raadplegen in Merksem, Oostende en Handzame.

Besluit

Ga zeker eens aan de slag met BIDOC. Je zal verrast zijn. Veel kans dat je publicaties vindt, die je kunnen helpen bij het stamboomonderzoek of bij het opmaken van je familiegeschiedenis.

OPENINGSTIJDEN VAN ONS DOCUMENTATIECENTRUM

Iedereen is welkom tijdens de openingstijden van ons documentatiecentrum. Een bestuurslid is beschikbaar voor uw vragen, hulp bij het lezen van oud schrift, e.d. Ook het contact met medezoekers is interessant. Het adres is **Moerkerkse Steenweg 190, 8310 Sint-Kruis-Brugge**. Om binnen te komen moet de trap genomen worden, wat de toegankelijkheid voor rolstoelgebruikers bemoeilijkt.
De toegang is gratis voor leden en vrijwilligers, niet-leden betalen € 2,00 per bezoek.
Controleer eventuele wijzigingen op https://fvbrugge.be/

OPENINGSTIJDEN:

- Elke eerste maandag van 13:30 tot 16:30
- Elke tweede woensdag van 13:30 tot 16:30
- Elke vierde zaterdag van 09:00 tot 12:00

Concreet van einde 2026 tot april 2027:

- ma 02/11: Raf Barzeele	- ma 04/01: Paul Lanssens	- ma 01/03: Tony Strypsteen
- wo 11/11: (gesloten)	- wo 13/01: Jo Patteeuw	- wo 10/03: Anne Marie Viaene
- za 28/11: Hervé Ceulenaere	- za 23/01: Hervé Ceulenaere	- za 27/03: Johan Salomons
- ma 07/12: Jo Patteeuw	- ma 01/02: Raf Barzeele	- ma 05/04: Paul Lanssens
- wo 09/12: Johan Haerynck	- wo 10/02: Reinhilde Aendekerk	- wo 14/04: Jean-Marie Bulthé
- za 26/12: (gesloten)	- za 27/02: Johan Haerynck	- za 24/04: Jo Patteeuw

- Variërend op di en do van 13:30 tot 16:30 met Tony Strypsteen, Johan Haerynck en de vrijwilligers

Concreet zijn dit de dinsdagen en de donderdagen van einde 2026 tot juni 2027:

di 03/11	do 12/11	di 17/11	do 26/11		di 01/12	do 10/12	di 15/12	di 22/12
do 07/01	di 12/01	di 19/01	do 28/01		di 02/02	do 11/02	di 16/02	do 25/02
di 02/03	do 11/03	di 16/03	do 25/03	di 30/03	do 08/04	di 13/04	do 22/04	di 27/04
do 06/05	di 11/05	di 18/05	di 25/05	do 03/06	di 08/06	do 17/06	di 22/06	di 29/06

HELPDESK ALDFAER MET TONY STRYPSTEEN:

Om gebruik te maken van de helpdesk: stuur een bericht met een korte schets van het probleem naar **aldfaer@fvbrugge.be**. Dan wordt een afspraakdatum vastgelegd in ons documentatie-centrum in Sint-Kruis-Brugge. Breng, indien mogelijk, een eigen laptop mee. Voor leden van Familiekunde is het consult gratis, anderen betalen € 5,00.

NIEUW BOEK: HET 3de REGIMENT LANSIERS IN BRUGGE

Op 10 november 2026 verschijnt een nieuw boek "*De laatste ridders - Het 3de Regiment Lansiers in Brugge (1888-1926)*". Deze eenheid speelde in 1918 een belangrijke rol bij de bevrijding van onze streek en telde veel markante streekgenoten in haar rangen. Het regiment had zijn kazerne in de Brugse binnenstad, maar het boek behandelt ook de ruimere Brugse regio.
Er zijn 288 pagina's met veel unieke illustraties en er is een namenindex van 600 personen. Intekenen voor € 30,00 tot 6 november, daarna € 39,95.

*Lezer en FV-lid **Frans De Rycke** uit Knokke verricht al jaren genealogisch onderzoek en heeft daarover al gepubliceerd in* Vlaamse *Stam. Vandaag publiceert hij in* Brugse *Stam de familiegeschiedenis van Carine Carchon en haar oudovergrootouder Pierre Carchon. Artikels zoals dit worden gepubliceerd om de lezers bij te leren hoe hun opzoekingen kunnen gebeuren.*

- -

PIERRE CARCHON, BEWONER VAN HET MOLENDORP IN BREDENE

Frans De Rycke

De spreiding van de familienaam "Carchon" in België

De website www.familienaam.be toont aan dat die naam weinig verspreid is in België, nl. 72 naamdragers in 2008. De streek rond Gent is de grote 'leverancier'.
De zeldzaamheid kan meerdere oorzaken hebben. Is de naam pas later in België opgedoken? Zijn naamdragende familietakken uitgestorven door statistische toevalligheden? Een zeldzame naam voelt vaak heel uniek aan en is uiteraard veel gemakkelijker om te traceren.
We zoeken het hierna verder uit en starten met de opmaak van de stamreeks.

De stamreeks van Carine Carchon naar Pierre Carchon

We starten met de paternele stamreeks (vader ➔ vader ➔ . . .) van Carine. Opzoekingen gebeuren met overlijdensberichten en met akten uit de burgerlijke stand gepubliceerd op Agatha of op Familysearch (ook internationaal).

Ouders: **Jean François Carchon** (Ukkel 27-08-1927-Brussel 04-09-1978), 51 jaar oud. Gehuwd in Sint-Pieters-Woluwe op 23-11-1952 met **Maria Germaine Nagels**, (Glabbeek 22-04-1926-).

Grootouders: **Francies Carchon** (Ledeberg 20-04-1894-). Gehuwd in Ukkel op 12-02-1921 met **Josephine Demol** (Elsene 29-07-1893-).

Overgrootouders: **Eugene Carchon** (Wetteren 05-05-1859-), metselaar. Gehuwd in Ledeberg op 06-10-1888 met **Melanie Philomène Vaernewijck** (Gent 14-03-1866-).

Betovergrootouders: **Albertus Franciscus Carchon** (Wetteren 21-08-1827-Ledeberg 08-11-1906), bakker. Gehuwd in Wetteren op 09-02-1854 met **Constantia De Mey** (Wetteren 26-01-1831-Ledeberg 18-09-1903), kleermaakster.

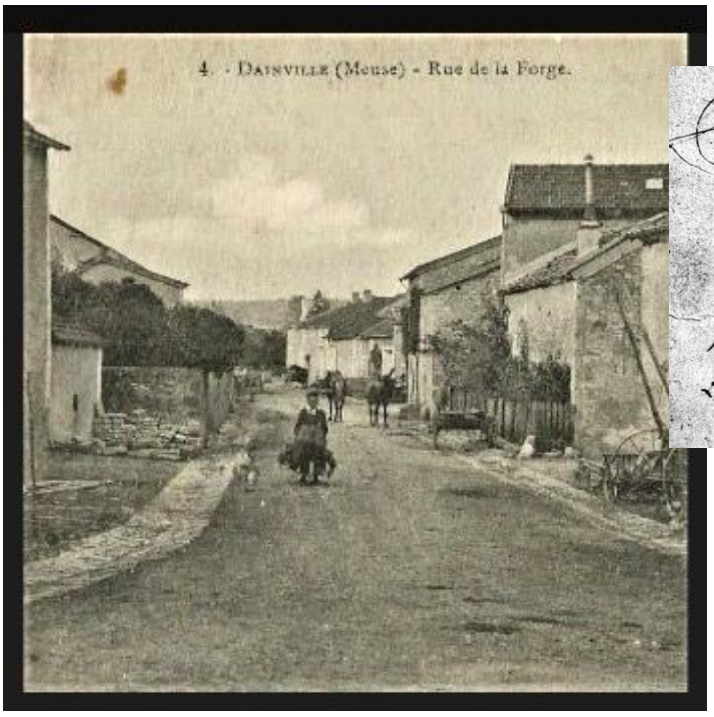
Oudouders: **Remigius Carchon** (Melle 01-03-1798-Wetteren 14-10-1828). Gehuwd in Melle op 10-10-1820 met **Antonia Van Grootenbriel** (Munte 20-05-1798-Melle 29-10-1863).

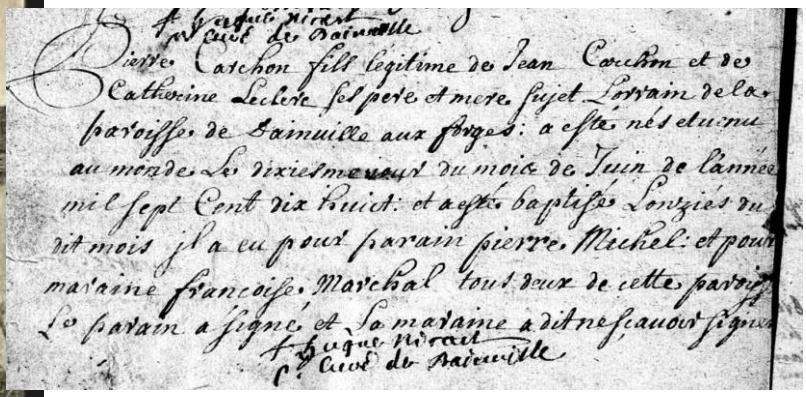
Oudgrootouders: **Petrus Franciscus Carchon** (Bredene 03-10-1754-Wetteren 07-07-1803), schoolmeester. Gehuwd in Baarle-Nassau op 27-11-1786 met **Joanna Verhoeven** (Baarle-Nassau 07-12-1765-Gent 20-12-1851).

Oudovergrootouders: Pierre Carchon (Dainville-aux-Forges (Lorraine, F) 10-06-1718-Melle 18-08-1798), zoon van **Jean Carchon** en **Cathérine Leclerc**. Gehuwd in Commercy (Meuse, F) 07-01-1744 met **Elisabeth Theresia Fournier**, dochter van **Jean Fournier** en **Marie Regard**.

*Pierre is de persoon waarrond dit artikel draait. We moeten dus beginnen met zijn doopakte. Die moeten we zoeken in de Franse **'Archives Départementales de la Meuse'**. Na wat klikwerk komen we op het formulier om de gemeente in te vullen en het jaartal. Dat geeft ons de volgende link:*

https://archives.meuse.fr/ark:/52669/d2xkcn93fhrj/04cffaa4-40ed-4cc0-b900-4008af4a925a

Oude foto van Dainville-aux-Forges, geboorteplaats van Pierre Carchon.

Doopakte van Pierre Carchon

Pierre Carchon in Commercy

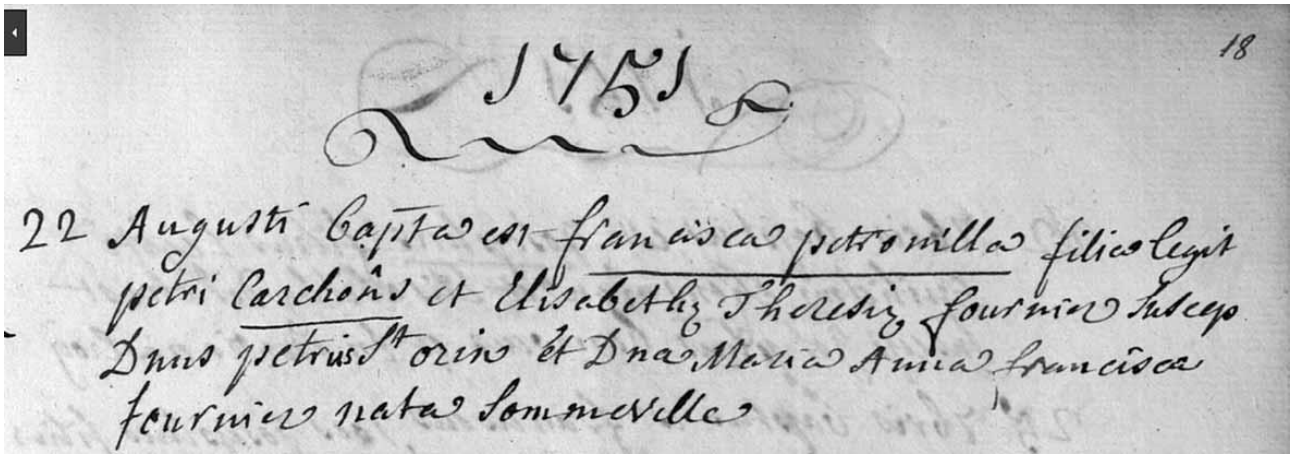
Geneanet is een zeer belangrijk genealogisch hulpmiddel. Via dit kanaal kwam ik in contact met Erwin Ceriez, genealoog, met in zijn stamboom een zekere Marc Carchon. Hij is het die vond dat oudovergrootvader Pierre Carchon woonde in Commercy, in het departement Meuse.

Het echtpaar Carchon-Fournier kreeg er drie dochters: Marie Therese (°1744), Maria Magdalaine (°1745) en Françoise (°1747). Alle drie de dochters overleden op jonge leeftijd. Bij het vertrek uit Commercy waren er dus geen van deze drie dochters meer in leven.

Pierre Carchon in Brussel

Tot voor kort dacht men dat de familie Carchon-Fournier vanuit Commercy rechtstreeks naar Bredene was getrokken. Bij toeval vond ik dat zij een tussenstop gemaakt hebben in Brussel. Dit verblijf in Brussel is belangrijk omdat daar hun eerste kind in België geboren werd.
Deze dochter, **Francisca Petronilla Carchon**, werd gedoopt op 22-08-1751 in Koudenberg, Brussel.

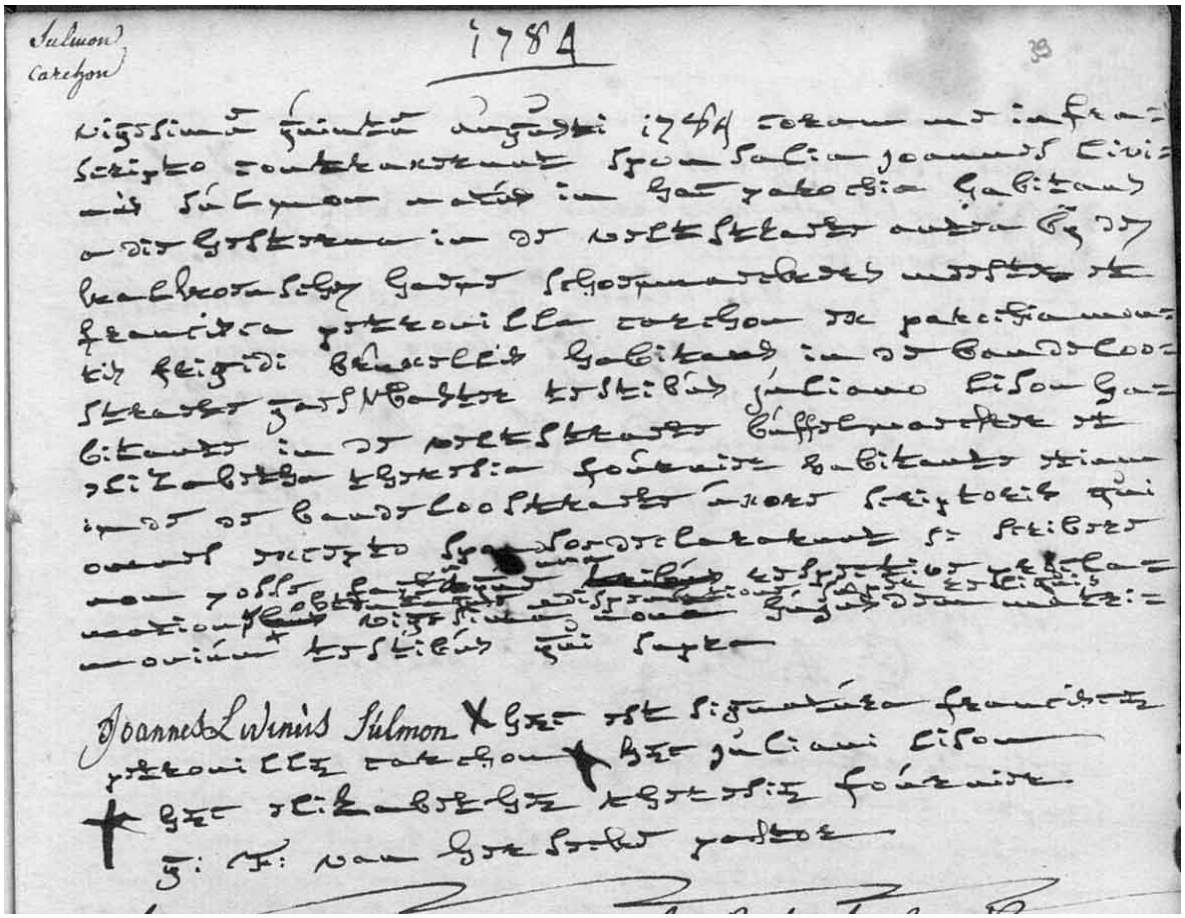
https://agatha.arch.be/nl/data/images/541/541_9998_998_00311_000/0_0018_r

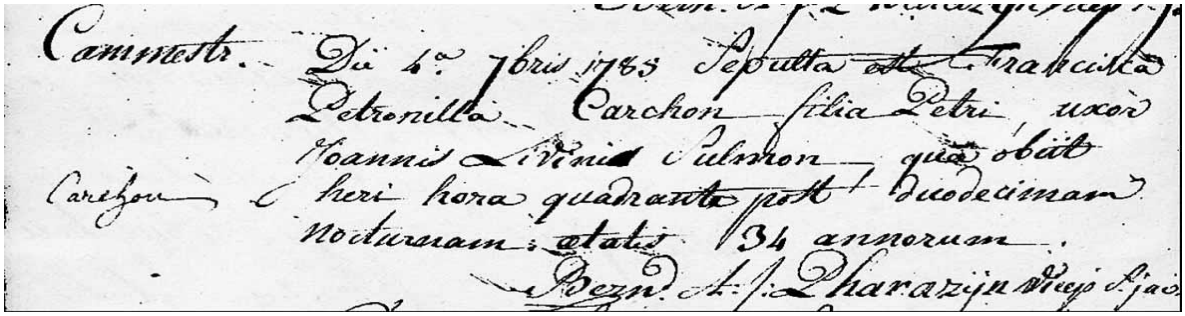
De doopheffers waren ***Dominus*** **Petrus Saintorin** en ***Domina*** **Maria Anna Francisca Fournier**. “Dominus" en "Domina" wijzen op belangrijke (rijke?) personen. We kunnen concluderen dat wellicht ook Petrus Carchon en Elisabeth Fournier tot de gegoede burgerij behoorden.
De doopmeter is een verwante van de moeder Elisabeth Fournier en werd geboren in Sommeville (toen een gemeente in het Franse departement Haute-Marne).

Onze dochter Francisca Carchon huwde met Joannes Sulmon op 29-08-1784 in Gent, Sint-Jacobs. In de verlovingsakte hieronder wordt de doopplaats van de bruid vermeld, namelijk de parochie Koudenberg in Brussel. De getuigen zijn Pierre Carchon en Joanna Jacoba Van Maele. De eerste is (vermoedelijk) de vader van de bruid en de tweede is de moeder van de bruidegom.

https://agatha.arch.be/nl/data/images/514/514_9000_000_00212_000/0_0039_r

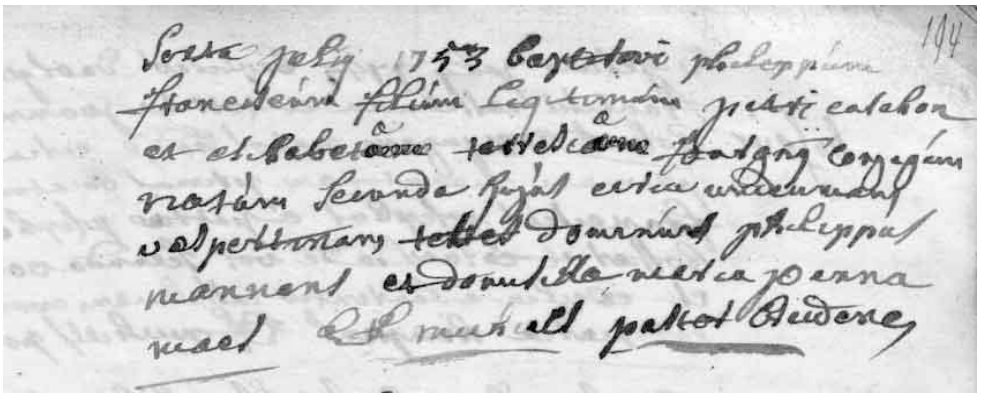

Francisca Carchon is overleden te Gent in de Cammerstraat op 03-09-1785. Ze werd de volgende dag begraven in de Sint-Jacobskerk, 34 jaar oud.
https://agatha.arch.be/nl/data/images/514/514_9000_000_00221_000/0_0226_r

Pierre Carchon in Bredene

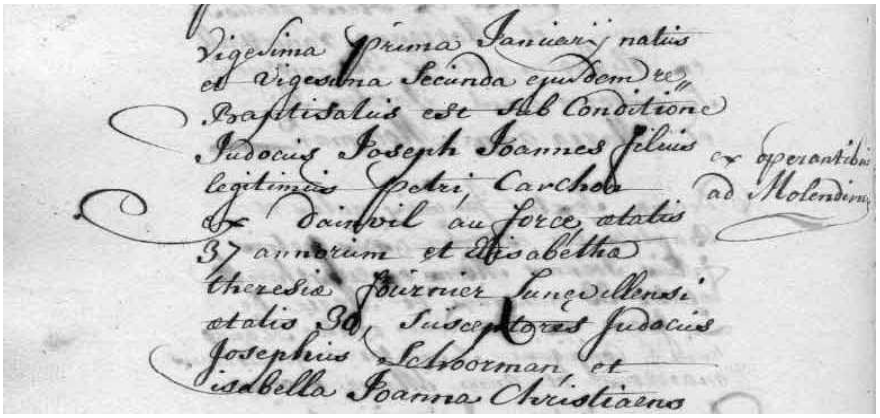
Van Pierre Carchon en Elisabeth Fournier vonden we in Bredene de geboorte van 5 kinderen. De **eerste geboorte** was **Philippus Franciscus Carchon**, gedoopt op 06-07-1753.

Het bijzondere aan deze doopakte is de naam van de peter: Dominus Philippus Mannens. Hij was in Bredene herhaaldelijk peter, soms met vertegenwoordiging, van een kind van werknemers van het bedrijf “Compagnie der Zaegmolens” in Bredene. Philippe Mannens was betrokken bij de uitbating van dit bedrijf. Hij kreeg op 10-01-1752 een octrooi voor 25 jaar voor de oprichting van zaagmolens in Vlaanderen (Bron: “Molen echo’s”, Belgisch Molenbestand).

De **"Compagnie der Zaegmolens"** werd opgericht in 1752 aan het Legillonkanaal (tussen het kanaal Brugge-Oostende en de Gouwelozekreek). In 1755 waren al 15 molens in gebruik. De bedrijvigheid leidt tot het ontstaan van de nieuwe wijk **"Molendorp"** met een eigen kapel ten zuiden van de sluizen op Sas-Zuid in Bredene.
Landschappelijk-geografisch, infrastructureel, economisch en sociaal kende de komst van de houtzaagmolens haar invloed op het kleine kustdorpje Bredene.
Uit de inhoud van de doopakte van Judocus Josephus Carchon,

De **derde geboorte** was die van **Judocus Josephus Carchon**, gedoopt op 21-01-1756 in Bredene.

Vrij vertaald: “De 21ste januari is geboren en de 22ste van dezelfde (maand) is gedoopt onder voorbehoud Judocus Joseph Joannes, wettige zoon van Petrus Carchon uit Dainville-aux-Forges, leeftijd 37 jaar, en Elisabeth Theresia Fournier uit Luneville, leeftijd 30 jaar, met getuigen Judocus Josephus Schoorman en Isabella Joanna Christiaens”.
In de marge: “**ex operantibus ad molendina**”, dus “**een van degenen die aan de molens werken**”.
Hieruit blijkt dat Pierre Carchon inderdaad werknemer was van de “Compagnie”.

Naast de twee voorgaande, kreeg het echtpaar in Bredene nog volgende kinderen:

Petrus Franciscus Carchon, (03-10-1754-Wetteren 07-07-1803), schoolmeester. Gehuwd in Baarle-Nassau op 27-11-1786 met Joanna Verhoeven, (gedoopt in Baarle-Nassau op 07-12-1765-Gent 20-12-1851). Hun 5 kinderen werden geboren in respectievelijk-Nassau (2), Melle (2) en Wetteren (1).

Joanna Francisca Carchon (20-04-1757-09-02-1759).

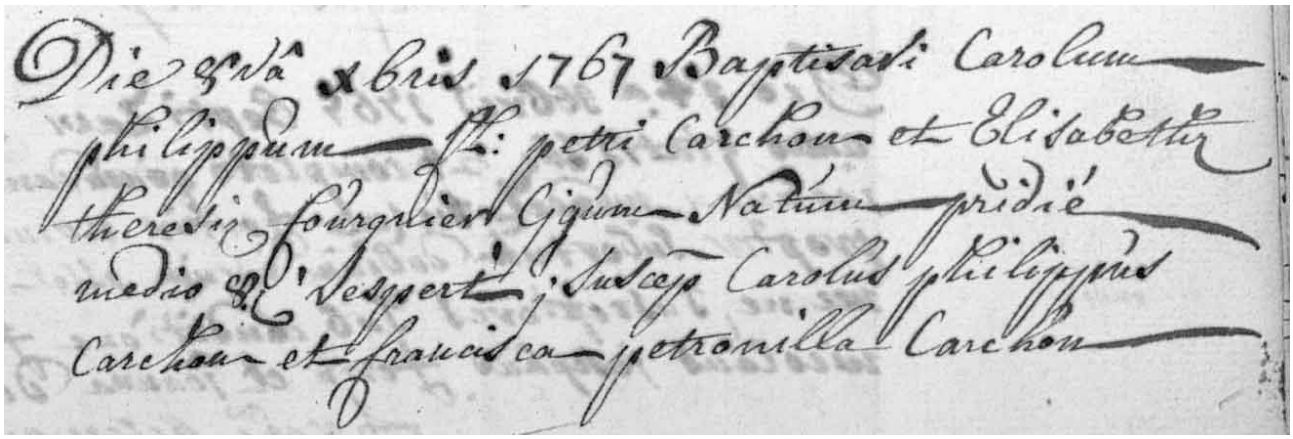
Maria Josepha Carchon (°09-01-1760).

Waarom Pierre Carchon vanuit Dainville-aux-Forges, met een tussenstop in Brussel, afgezakt is naar Bredene (afstand ca. 460 km), weten we niet, maar er zijn aanwijzingen.
De "Compagnie" trok ook arbeiders aan van buiten de regio. Vermoedelijk waren dit geschoolde werknemers uit verre gebieden, weliswaar beperkt in aantal. In de tijd van Pierre Carchon, krioelde het van de vreemdelingen in de buurt van het Sas Slykens (Bredene-Sas). Die waren niet alleen verbonden aan de het zagersbedrijf, maar werkten ook aan de haven, de "fortalitio" en de waterwerken. Verder mogen we ook spreken van een groot aantal krijgslieden: "officialis subalterni militum - ex copiis militaribus Domus Austracae". (Bron: "Molen echo's", Belgisch Molenbestand).

Pierre Carchon in Gent

Tussen 1760-1767 verhuist het gezin naar Gent, waar hun jongste kind **Carolus Philippus Carchon**, gedoopt wordt in de Sint-Salvatorkerk op 08-12-1767 (geboren de 7de).

Oefening: zoek zelf de rechtstreekse link op https://agatha.arch.be (tip: vul ook de parochie in)

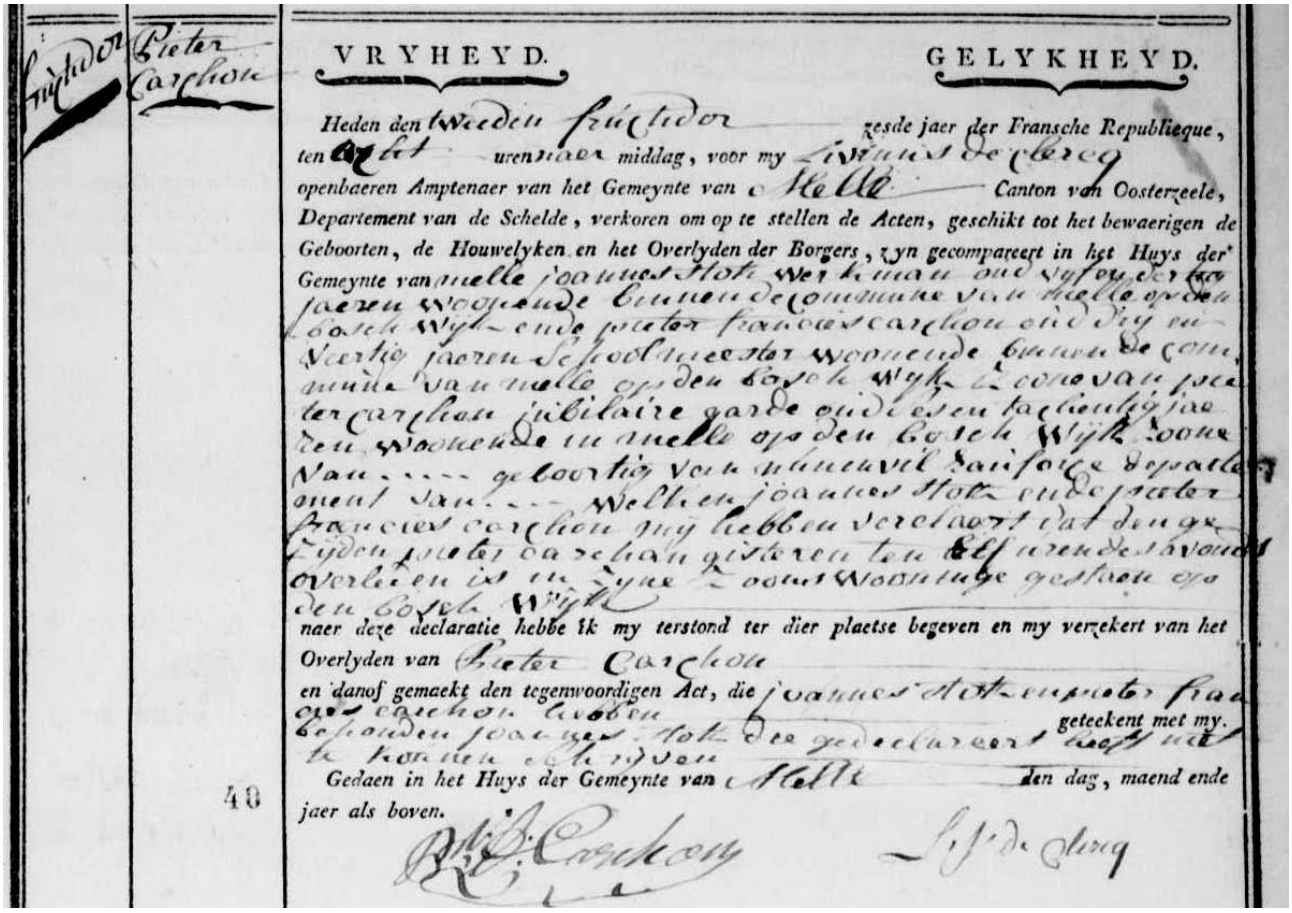
Peter en meter zijn Carolus Philippus Carchon en Francisca Petronilla Carchon. Deze laatste is Francisca Petronilla Carchon (° 22-08-1751 in Koudenberg, Brussel, fa. Petrus en Elisabeth Fournier, 16 jaar oud op datum van deze doop). De eerste, Carolus Philippus, is (vermoedelijk) ook een zoon van Petrus en Elisabeth Fournier, geboren tussen 1747 en 1753. We hebben hem niet kunnen traceren, noch in Koudenberg, noch in Bredene.
Dit zou betekenen dat het gezin nog op een andere plaats verbleven heeft. Het is trouwens ook opmerkelijk, dat we tussen 1760 en 1767 geen geboorteakte gevonden hebben.

Pierre Carchon in Melle

Na meerdere eerdere pogingen, ben ik er tijdens het schrijven van dit artikel toch in geslaagd om de overlijdensakte van Pierre Carchon te vinden, dankzij de **Prosapia-personendatabank**.
Deze databank is een genealogische database voor een 50-tal parochies in de regio ten zuiden van Gent. Je kan rechtstreeks zoeken op de site, maar de gegevens zijn ook opgenomen in Geneanet.
https://www.prosapia.be/codigav2.htm

Zo vond ik de link naar de overlijdensakte in Melle. De overlijdensdatum is volgens de Franse Republikeinse kalender genoteerd als 1 Fructidor jaar VI, overeenkomend met 18 augustus 1798.

https://agatha.arch.be/nl/data/images/514/514_9999_999_771668_000/0_0028

VRYHEYD. GELYKHEYD.

Heden den tweeden fructidor zesde jaer der Fransche Republieque, ten 4 uren 1/2 uren naer middag, voor my Livinus de Clercq openbaeren Amptenaer van het Gemeynte van Melle Canton van Oosterzeele, Departement van de Schelde, verkoren om op te stellen de Acten, geschikt tot het bewaerigen de Geboorten, de Houwelyken en het Overlyden der Borgers, zyn gecompareert in het Huys der Gemeynte van Melle joannes Stok Werkman oud vyftig jaeren woonende binnen de commune van Melle op den Bosch Wyk ende pieter francois carchon oud dry en veertig jaeren Schoolmeester woonende binnen de commune van Melle op den Bosch Wyk zoone van pieter carchon jubilaire garde oud tsestig jaeren woonende te Melle op den Bosch Wyk zoone van ..... geboortig van Munkevil Dairforge Departement Jan. ..... Welken joannes Stok oude pieter francies carchon my hebben verclaert dat den zesden pieter carchon gisteren ten elf uren des avonds overleden is te zyne woonplaetse gestaen op den Bosch Wyk.

naer deze declaratie hebbe ik my terstond ter dier plaetse begeven en my verzekert van het Overlyden van Pieter Carchon en danof gemaekt den tegenwoordigen Act, die joannes Stok en pieter francois carchon hebben geteekent met my. behalven joannes Stok die gedeclareert heeft niet te konnen schryven

Gedaen in het Huys der Gemeynte van Melle den dag, maend ende jaer als boven.

40

Zoon Pieter Francis Carchon, schoolmeester, is mede-aangever van het overlijden van zijn vader. Hij kent de geboorteplaats van zijn vader, maar niet de namen van zijn grootouders.

Epiloog

Marc Carchon is eind vorige eeuw gestart met de opmaak van zijn familiestamboom. Dit werk wordt voortgezet door Erwin Ceriez, die deze gegevens online beheert op Geneanet:

https://gw.geneanet.org/erwinceriez?lang=nl&n=carchon&p=pierre&type=fiche

Genealogie is vaak teamwork. Ook deze keer. Een bijzonder woord van dank aan Erwin Ceriez en aan mijn jarenlange genealogisch klankbord Regi De Meirsman.